

NIVRA, VNO-NCW en MKB-NL

TOM NIEROP

FOTO: SIMONE VAN ES

Het is een van die onuitgesproken maar bij velen bekende accountancy-kwestietjes: het NIVRA-lidmaatschap van VNO-NCW en niet-lidmaatschap van MKB Nederland. De NOvAA is wel lid van die laatste organisatie, en gelijktijdig lidmaatschap van het NIVRA schijnt om duistere redenen erg gevoelig te liggen. Aan het werkteerein van de verschillende accountantstypen kan het niet liggen, want ook van de RA's werkt een zeer fors deel in het midden- en kleinbedrijf. Dat NOvAA en NIVRA het niet altijd eens zijn is waar, maar kan ook geen serieus beletsel zijn. Zoiets komt immers binnen de beste families voor.

Nog vreemder dan deze nu al jarenlange patstelling zijn echter die lidmaatschappen zelf.

Waarom zijn accountants, in dit geval via hun beroepsorganisaties, eigenlijk lid van lobbyclubs van ondernemingen? Moeten ze dat eigenlijk wel willen? Ik zou zeggen van niet. Dat controleurs en gecontroleerden zijn verenigd in eenzelfde belangenorganisatie, werkt vertroebelend. Het is beter de rollen duidelijk gescheiden te houden.

Je zou kunnen zeggen dat accountants en ondernemingen veel moeten overleggen, omdat ze behalve hun relatie als controleur en gecontroleerde ook veel gemeenschappelijk hebben en de controlerelatie bovendien moet zijn geworteld in de praktijk. Maar dat is een zwak argument. Niemand verbiedt verschillende partijen immers om in bepaalde gremia te overleggen of samen te werken. Ook in het NIVRA zelf zitten zowel controlerend accountants als anderen, maar daarbij gaat het om door een gemeenschappelijke opleiding verenigde individuen, niet om belangen-behartigende bedrijven.

In het geval van deze ondernemers- of werkgeversverenigingen gaat het echter om pure belangen-organisaties. En die belangen lopen zowel op papier als in de praktijk lang niet altijd parallel met die van controlerend accountants. Zo verzet MKB Nederland zich tegen onafhankelijk extern toezicht op accountants in de mkb-sector. En VNO-NCW staat in verslaggevingsdiscussies - zoals over de verwerking van goodwill en verplichte vermelding of de jaarrekening volgens de RJ-richtlijnen is opgesteld - nogal eens lijnrecht tegenover de standpunten van het NIVRA. Uitgerekend het terrein dus waar het in de relatie controleur-gecontroleerde om draait. Rond die goodwill permitteerde VNO-NCW zich zelfs een *Alleingang* die brak met het standpunt dat de Raad voor de Jaarverslaggeving kort daarvoor was overeengekomen - het gremium waarin de werkgeversclub als een van de partijen is vertegenwoordigd.

Moet het NIVRA daar lid van willen zijn? Kan dat eigenlijk wel? En accountantskantoren zelf? Voormalig Deloitte-voorzitter Willy Biewinga zit in het dagelijks bestuur van VNO-NCW, volgens de website namens 'de vier grote accountantskantoren'. Een uiterst merkwaardige zaak, dunkt mij.

En uiterst verwarrend voor wie weet hoe de verhoudingen liggen, of in elk geval horen te liggen. Ik zou zeggen: zeg op dat lidmaatschap van VNO-NCW en schrijf MKB Nederland een vriendelijk doch duidelijk briefje waarin wordt afgezien van verdere pogingen langs de ballotage te geraken. Knoop er desnoods meteen een afspraak aan vast om eens over allerlei praktische zaken en onderwerpen van gedachten te wisselen. Maar ga daarna weer elk naar het eigen huis.

Het is duidelijk en spaart contributiegeld uit, dat is ook nooit weg. En een aardige bijkomstigheid is dat die rare kwestie over welke beroepsorganisatie van welke club lid mag zijn voor eens en altijd van tafel is.